

N:o 12.

Ank. till Riksd. kansli den 30 mars 1900, kl. 2 e. m.

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 4, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändrade föreskrifter rörande befordran till major på stat inom svenska armén.

Uti motion, n:o 73, hemställer herr *J. Nydal*: »att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utfärda sådana föreskrifter rörande befordran till major på stat inom svenska armén, att — genom införande af särskilda kompetensprof, företrädesvis af praktisk art, och genom utfärdande af andra för ändamålet erforderliga bestämmelser — möjligaste garanti vinnes, att vid sådan befordran endast dertill fullt kvalificerade personer ifrågakomma.»

Samma motionär har vid tvenne föregående tillfällen, nemligen vid riksdagarna 1891 och 1897, väckt motioner rörande samma angelägenhet samt åberopar äfven nu nämnda motioner. Utskottet tillåter sig att, angående dessa motioners handläggning inom Riksdagen, hänvisa till resp. riksdagsprotokoll jemte bihang för nämnda år.

Bih. till Riksd. Prot. 1900. 8 Sam. 2 Afd 2 Band. 10 Häft. (N:o 12). 1

I sin år 1897 aflemnade motion, n:o 156, åberopar herr Nydal till stöd för sin framställning följande:

Det förspörjes en ganska allmän klagan, att man i allmänhet ställer för ringa fordringar på kvalifikationerna hos de kompani-, squadrons- eller batterichefer, som befordras till majorer på stat. Å successionsförslag till majorsgraden skall af vederbörande regementschef uppföras den inom regementet till tjänsterangen främste af kaptenerna, hvilken regementschefen anser skicklig och i öfrigt passande. Det är allt, hvad en regementschef har att hålla sig till. Men det säger sig sjelft, att då armén har ett fyratiotal regementschefer, äro naturligen åsigtorna om hvem som bör anses »skicklig och i öfrigt passande» mycket vexlande, hvidan tjänstgöringsreglementets föreskrift i detta afseende icke innebär någon tillfyllestgörande garanti för att endast verkligt kompetenta kaptener ifrågakomma till majorsbefordran. Nu skall visserligen arméfördelningschefen till- eller afstyrka ifrågavarande befordringsförslag. Men oafsedt den omständigheten, att arméfördelningscheferna kunna hafva mycket olika anspråk i fråga om de personer, som äro »skickliga och i öfrigt passande» för att vinna majorsbefordran, när förvissa sig nämnda chefer på ett ingående sätt om de föreslagnes duglighet? Under regementsmötena gifves icke tid för dem att på ett grundligt sätt göra sig förtrogna med deras kompetens. Det finnes således ingen annan utväg än att för ändamålet införa och stadga särskilda kompetensprof, på ett ändamålsenligt sätt anordnade och omfattande praktiska ting. Då man t. ex. ansett dylika prof erforderliga inom en så stor armé som den österrikiska, torde det icke vara ur vägen, att man inom en liten armé, som kostar mycket, deråt egnar uppmärksamhet.

Kompetensproven böra emellertid icke ensamma utgöra vilkor för majorsbefordran, utan den, som dertill bör ifrågakomma, bör ega sådana karaktersegenskaper att han lämpar sig för ett högre befäl, hvarjemte han bör kunna förete en föregående hedrande militär tjänstemannabana. I sammanhang härmed må påpekas, enligt hvad Andra Kammarens tredje tillfälliga utskott vid 1891 års riksdag anförde, de kvalifikationslistor, som i vissa land läggas till grund för befordringarna och som af vederbörande myndigheter årligen upprättas öfver underlydande officerare, med angifvande af deras personliga egenskaper, duglighet och kunskaper m. m.

Till stöd för sin nu föreliggande framställning har motionären anfört följande:

»Huru viktigt det är, att det högre militärbefälet är på så goda händer som möjligt, eller att den rätte mannen befinner sig på den rätta platsen, är så allmänt känt och erkänt, att det här icke behöfver särskildt framhållas. Vårt eget såväl som andra länders krigshistoria lemna tillräckligt många talande bevis för denna sak. Det får derfor icke anses förmätet, om den fordran framställles, att af vederbörande så tillfredsställande garantier som möjligt lemnas allmänheten för att vid de militära befordringarna uteslutande hänsyn tages till förtjenst och skicklighet, och det är tydligt, att denna fordran måste desto starkare framträda, ju större de kraf äro, som ställas på folkets offervillighet för militära ändamål. Det är ej blott af vikt, att landet eger ett efter dess förhållanden starkt försvar, det är ej heller utan sin stora betydelse, att landet hyser förtroende till sitt försvar. Det är emellertid ett känt förhållande, att inom vidsträckta intresserade kretsar bland vårt folk

den meningen — om med rätt eller orätt, må här lemnas å sido — är rådande, att det militära befördringsväsendet hos oss lemnar åtskilligt öfrigt att önska, och att därför äfven förtroendet till armébefällets, i synnerhet det högres, förmåga att i pröfnings stund fylla sin viktiga och ansvarsfulla uppgift ej är så stort och så allmänt, som önskligt vore. Detta misstroende må vara grundlöst, så är dock visst, att det verkar skadligt, och böra därför, synes det mig, vederbörande låta sig angeläget vara att aflägsna detsamma, hvilket endast torde kunna ske genom att gifva landet de bästa möjliga garantier för att vid befördringarna inom armén dugligheten alltid och undantagslöst får göra sig gällande framför börd, rikedom och relationer.

Det torde vara allmänt känt, att det moderna stridssättet ställer allt högre fordringar på de lägre befälhafvarne — kompani- och bataljonscheferna. Äfven om de förut kunde reda sig med en mer eller mindre mekanisk verksamhet under striden, så fordras nu af dem sjelfständighet, omdömesförmåga och beslutsamhet. De måste — med iakttagande af fullständigt underordnande under den högre ledningens vilja — hvarje ögonblick vara både beredda och kompetenta till målmedveten, sjelfständig handling. Att en sådan färdighet icke kan uppnås utan en allsidig teoretisk underbyggnad i förening med *grundlig, praktisk träning*, torde ligga för öppen dag. Man skulle då kunna göra sig den frågan, om icke en allmän höjning af befördringsnivån — som väl under alla förhållanden torde vara den säkraste utvägen att förskaffa åt landet »de bästa möjliga garantier» för att det högre armébefälet verkligen besitter förmåga att i pröfnings stund fylla sin viktiga och ansvarsfulla uppgift — lättast och säkrast skulle ernås genom ökade, praktiskt anordnade tillämpningsöfningar.

Det synes dock ligga utanför motionens syfte att vilja föreslå några bestämmelser af sådan beskaffenhet, som de nyss antydda. Men den vid betänkandet fogade redogörelsen för förhållandet inom en del af utlandets arméer visar, att äfven i afseende å de bestämmelser, som i egentlig mening närmast gälla för befördran till regementsofficersgraden, åtskilligt borde äfven hos oss kunna göras till vinnande af bättre garantier, för att särskildt till officerare af nämnda grad erhålles fullt kvalificerade personer.

De enda direkta föreskrifter, rörande befordring till majorsgraden inom svenska armén, som för närvarande äro gällande, återfinnas i del II; kap. III; § 15; mom. 1 i tjenstgöringsreglementet för armén, der det heter: »Vid ledighet inom majorsgraden vid regemente af infanteriet, kavalleriet eller artilleriet skall å successionsförslaget uppföras den inom regementet till tjensterangen främste af kaptenerna, hvilken regementschefen anser dertill skicklig och i öfrigt passande.

Anser sig fördelningschef eller likställd chef icke böra tillstyrka det gjorda förslaget, skall han å det förslag, som af honom afgifves, uppföra annan till den lediga beställningen skicklig och i öfrigt passande kapten vid något af honom underlydande regementen, och bör han dervid fästa behörig uppmärksamhet derå, att en så vidt möjligt jemn befordran till regementsofficersgraderna inom de särskilda officerscorpserna af samma vapenslag sålunda vinnes.»

Om man nu närmare granskar dessa föreskrifter, så torde man finna, att de lemna ett mycket stort spelrum för en godtycklig tolkning, hvarigenom lätt åt känslöstämningar af rent personlig art kan inrymmas ett obefogadt inflytande. De förutsätta vidare — för att kunna opartiskt och med full rättvisa tillämpas — en personalkännedom, som under nu rådande tjenstgöringsförhållanden i allmänhet knappast lär kunna förvärfvas. Men äfven om å ena sidan gerna medgifves, att inom vår armé fördelningschefer och regementschefer äro pligtrogne män, som handla efter bästa öfvertygelse, så lär å andra sidan icke kunna förnekas, att mer än en gång misstag egt rum i fråga om majorsbefordringar, misstag, hvilka enligt motionärens mening inom landet rubbat förtroendet till försvaret.

Det synes därför icke saknas anledning för den lagstiftande magten att genom en klok och verksam lagstiftning i detta afseende göra hvad på densamma ankommer — att söka åstadkomma en s. k. »befordringslag» eller sådana bestämdare och noggrannare föreskrifter rörande vilkoren och sättet för befordran till major, som i de flesta utländska arméer äro fastställda.

Bland dylika föreskrifter har i första rummet framhållits införandet i vår armé af särskilda kompetensprof, aflagda inför en för ändamålet tillsatt pröfningskommission af sakförstående män.

Enligt hvad den betänkandet åtföljande bilagan närmare utvisar, finnes i en del af utlandets arméer införda dylika kompetensprof, och motionären har i 1897 års motion förordat det österrikiska mönstret. Vid diskussionen i Andra Kammaren år 1897 angående denna fråga

förklarade äfven nuvarande statsrådet och chefen för kongl. landtförsvarsdepartementet, att enligt hans mening dylika prof som de inom österrikiska armén införda »skulle verka mycket välgörande inom vår officerskår». Han stälde sig, kort sagdt, särdeles välvillig rörande denna del af förslaget. Rörande sättet för profvens anordnande i vårt land yttrade herr statsrådet: »om man nu tänker sig, att desamma anordnades som de äro anordnade i Österrike, inför en kommission, t. ex. här i hufvudstaden, så vore ju under den tiden tillfälle att af garnisonstrupperna af olika vapen ställa ihop mindre detachement och låta de profvande föra dem i terrängen; det vore ju tillfälle för denna kommission att låta de profvande deltaga i andra taktiska öfningar i terräng, i krigsspelsöfningar o. s. v.»

Såsom motiv för införandet af sådana prof och desammas afläggande inför en särskild pröfningskommission anförde herr statsrådet, dels att profven skulle tvinga de för tjensten intresserade att bättre följa med den utländska litteraturen och taga vara på tillfällena till utbildning etc, samt dels att de nu rådande svårigheterna för regementschefen och arméfördelningschefen samt ännu mera för högsta vederbörande, som slutligen skall utnämna, att kunna rätt bedöma, huruvida den eller den är kompetent till majorsbefordran, äro ganska afsevärda, hvadan det torde vara i hög grad behöfligt, att personers kompetens till befordran finge ett mera allmänt bedömande utaf för saken särskildt vuxna personer. Herr statsrådet påvisade derjemte, hurusom de olika regementscheferna och arméfördelningscheferna kunna uppställa sins emellan mycket olika fordringar, så att, om man verkligen hafva ett fullt rättvist bedömande för hela armén, det torde vara lämpligast, att de, som böra komma i fråga till befordran, blefve bedömda utaf en och samma kommission, som uppställer samma fordringar för hela armén. Annars komme fordringarna vid det ena regementet och den ena fördelningen att vara högst olika mot hvad som förekomme vid andra. Herr statsrådet sade sig äfven vara öfvertygad om, att för den händelse vi haft det österrikiska systemet här tillämpadt, skulle nog en och annan, som blifvit befördrad, på välgrundade skäl icke hafva blifvit det.

Herr statsrådet tillade vidare: »Hade vi sådana prof, vore regementschefer och fördelningschefer inskränkta till att föreslå sådana, som genomgått profven, men för öfrigt vore de bestämmelser, vi redan hafva, enligt min mening fullt tillfredsställande.»

Nuvarande chefen för kongl. landtförsvarsdepartementet har så-

lunda varmt uttalat sig för införandet i vår armé af sådana kompetens prof, som af motionären föreslagits. Om å ena sidan äfven villigt kan erkännas, att derigenom åt befordringsväsendet inom armén utan tvifvel skulle förlänas en likformighet och konsekvens, som nu der torde saknas, så kan dock måhända å andra sidan icke förnekas, att anordningar af detta slag lätteligen på papperet få ett utseende, som lofvar mera, än de vid den praktiska tillämpningen visa sig i sjelfva verket innebära och hålla. Afsevärda svårigheter torde dessutom under nuvarande arméorganisation, och med fästadt afseende derjemte vid det sätt, på hvilket de militära öfningarna i vårt land äro ordnade, tiden för deras afhållande och varaktighet, lägga hinder i vägen för anordnandet af sådana kompetensprof på ett mot ändamålet svarande, fullt lämpligt och tillfredsställande sätt.

Om sålunda de fördelar, som genom införandet i vår armé af sådana prof skulle tillskyndas befordringsväsendet i dess helhet, icke böra underskattas, så synes det dock kunna sättas i fråga, om de äro fullt passande för våra förhållanden.

Inom en stor del utländska arméer hafva dylika prof ej heller kommit till användning.

Deremot finnas i nästan alla dessa arméer andra föreskrifter, hvilkas införande hos oss borde vara lätt att åstadkomma. En sådan synes utskottet i främsta rummet vara de årliga befordrings- eller kvalifikationslistor som skola af vederbörande chefer upprättas och till de öfverordnade insändas. Som det nu är, innehålla de befordringsförslag, som från vederbörande insändas, endast ett enkelt tillstyrkande af dens eller dens befordran till den ifrågavarande tjensten; någon motivering därför gifves icke.

Rörande personens närmare kvalifikationer för tjensten förekomma endast muntliga meddelanden. Det synes uppenbart, att detta icke kan anses tillfredsställande. Deremot måste ett åliggande för cheferna att föra och årligen insända skriftliga kvalifikationslistor, såsom i de flesta utländska arméer eger rum, vara egnadt både att tvinga dem att göra noggrannare iakttagelser rörande de förhållanden, som skola meddelas — hvilket särskildt med afseende på fördelningschefer, hvilka icke äro i tillfälle att följa officern någon längre tid, är synnerligen viktigt — som äfven att skärpa känslan af ansvaret, att de omdömen, som gifvas, verkligen äro sanna. Att vissheten om dylika listors förande äfven skulle sporra officerarne till att beflita sig om kunskaper och duglighet torde ock med all säkerhet få antagas.

Måhända kunde i befodringsföreskrifterna inrymmas äfven andra bestämmelser i syfte att betrygga, att rättvisa vid befodringen iakttoges. Det kunde sålunda möjligen vara praktiskt att införa bland annat en bestämmelse derom: att vederbörande chefer, vid upprättandet af förslag till befodrigan inom regementsofficersgraderna, med undantag af regementschefsbefattningen, skulle derom samråda, fördelningschef med alla honom direkt underlydande regementschefer samt regementschef med regementsofficerarne vid det regemente han tillhör. De tillkallade skulle då icke ega deltaga i beslutet om hvem som å förslaget skulle uppföras, men borde vara skyldiga eller åtminstone berättigade att vidfoga förslaget sina möjligen afvikande meningar jemte de motiv, som legat till grund för desamma. En vidare fördel, som genom ett sådant förfarande torde stå att vinna, vore, att befodrigan skulle blifva jemnare inom officerscorpserna af de olika vapenslagen hvart för sig, då hvarje regementschef under öfverläggningen hos fördelningschefen vore i tillfälle att göra sin röst hörd.

Att, om än endast i allmänna drag, angifva hvad de befodringsregler, som i enlighet med ofvanstående kunde komma att utfärdas, i detalj skulle innehålla, kan emellertid icke tillkomma utskottet.

Skulle utskottet nu sammanfatta, hvad med anledning af den föreliggande motionen här ofvan anförts, så framgår deraf: att utskottet för sin del finner vissa förändringar i befodringsväsendet inom svenska armén, såvidt detta rör befodrigan till regementsoffisersgraden, vara af behovet påkallade, samt att utskottet med anledning häraf har tillåtit sig i korthet påvisa vissa åtgärder — såsom införandet af särskilda kompetensprof af företrädesvis praktisk art, för så vidt införandet af sådana prof låter sig förena med arméns nuvarande organisation samt utan allt för afsevärda svårigheter kunna på ett ändamålsenligt sätt anordnas, förande och insändande af årliga s. k. kvalifikations- eller befodringslistor samt måhända äfven andra föreskrifter — genom hvilka enligt utskottets mening de anmärkta bristerna i det nu rådande befodringsväsendet inom armén möjligen skulle kunna, om icke helt och hållet undanrödjas, så dock i någon mån utjemnas.

Med anledning häraf hemställer utskottet, att Andra Kammarén, med föranledande af herr Joh. Nydals föreliggande motion, måtte för sin del besluta,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t måtte anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t utfärda sådana förändrade föreskrifter rörande befordran till major på stat inom svenska armén, att genom bestämmelser i ofvan antydda rigtningar största möjliga garanti vinnes för, att vid sådana befordringar endast dertill fullt kvalificerade personer må ifrågakomma.

Stockholm den 30 mars 1900.

På utskottets vägnar:

H. PANTZARHIELM.

Herr *Berg* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.

Redogörelse för villkoren och sättet för befordran till major inom vissa utländska arméer;

affattad inom generalstabens militärstatistiska afdelning och af befälhafvaren för generalstaben i skrifvelse den 16 mars 1900 aflemnad till herr statsrådet och chefen för kongl. landtförsvarsdepartementet; redogörelsen föranledd af en från Riksdagens Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskott med stöd af riksdagsordningen § 46 gjord framställning om erhållande af sådana uppgifter, som kunna gifva svar å följande för bedömande af en inom Andra Kammaren väckt motion viktiga frågor:

1) Erfordras för närvarande inom utländska arméer några särskilda praktiska kompetensprof för befordran till major eller dermed jemförlig grad, och i så fall hvilka?

2) Finnas för närvarande inom samma arméer några andra bestämmelser, som afse beredande af garanti för att vid sådan befordran endast dertill fullt kvalificerade personer ifrågakomma, och i så fall hvilka?

Enligt hvad nedanstående redogörelse för befordringsförhållande inom de särskilda länderna ger vid handen förekomma praktiska kompetensprof såsom villkor för majorsbefordran endast i England och (enligt uppgift, jfr sid. 24) i Belgien samt, om man såsom sådana vill betrakta äfven taktiska uppgifter lösta i terrängen, i Österrike—Ungarn¹⁾; det har därför ansetts lämpligast att för hvarje särskildt land om-

¹⁾ Huruvida i de prof, som, enligt hvad af redogörelsen för de särskilda länderna framgår, i Italien och Schweiz kunna anordnas, om så visar sig särskildt behöfligt, äfven ingår ådagaläggande af praktisk skicklighet, har ej kunnat utrönas. — I Rumänien finnes kompetensprovet kvar ännu i år (jfr. sid. 24).

nämna de bestämmelser, som afse beredande af garanti för att vid majorsbefordran endast dertill fullt kvalificerade personer ifrågakomma, i ett sammanhang och utan särskiljande af de båda här ofvan uppställda frågorna.

Tagna i sin vidsträcktaste bemärkelse, skulle de bestämmelser, som afse beredande af ifrågavarande garanti, kunna sägas inrymma äfven sådana allmänna föreskrifter som t. ex. att ständig omsorg skall egnas åt officerarnes fortsatta praktiska och teoretiska utbildning, att hvarje chef med uppmärksamhet skall följa sina underlydande såväl i som utom tjensten o. s. v. Dylika föreskrifter hafva emellertid ansetts kunna lemnas å sido. Ej heller har det befunnits lämpligt att ingå på sådana i samband med härorganisationen i de olika länderna stående spörsmål, som i hvad mån befordringsföreskrifterna (t. ex. befintligheten af kompetensprof) sammanhänga med eller äro beroende af sättet för officerskårens ursprungliga rekrytering. För att begränsa förevarande redogörelse har den ansetts böra blott beröra de förhållanden, som mera direkt sammanhänga med villkoren och sättet för befordran till major. Hufvudsakligast kommer därför att omnämnas:

1. Om befordran sker

a) efter *tjensteålder* i graden, eventuelt med uteslutande af olämplige eller af dem, som ej uppfyllt vissa fordringar; eller

b) efter *val*¹⁾ (= *utom tur*), hvarvid befordran sker antingen af den äldste af de kompetente — ett befordringssystem, som ock skulle kunna upptagas under a) — eller, oafsedt ålder, af den lämpligaste bland dem, som kunna ifrågakomma (således t. ex. bland dem som innehafva en viss minimitjänstetid såsom kaptän); det senare blir ofta fallet, om befordran *eger rum på grund af särskild utmärkelse*.

För att tydliggöra, huru dessa olika befordringssystem verka, har befunnits nödigt att i vissa fall redogöra för i hvad mån utgallring af officerare skett redan före uppnående af den tjänste-grad och -ålder, då majorsbefordran kan ifrågakomma.

I sammanhang med det föregående omnämnas de särskilda *kompetensvilkor* för majorsbefordran, som kunna vara stadgade.

2. Om särskilda praktiska eller teoretiska *kompetensprof* förefinnas samt, derest sådana äro föreskrifna, deras beskaffenhet.

¹⁾ Valet verkställt af den myndighet (i allmänhet monarken), som utnämner officeren till den högre beställningen.

3. Sättet för uppgörande af *befordringsförslag* eller *befordringslistor*; samt i sammanhang dermed redogörelse för de *tjänstebetyg* (kvalifikationslistor o. s. v.), som kunna vara stadgade.

Deremot har det ej synts behöfligt att under de särskilda länderna omnämna, att befordran sker vapenvis. Så sker nemligen i regeln allestädes (utom i England); dock synes hänsyn härvid tagas till att så vidt möjligt icke allt för stora omflyttningar ske mellan de olika regementena (fördelningarna o. s. v.). Ordnan det i detta syfte af de i samband med befordringarna skeende placeringarna underlättas i flera länder af att betordingarna ske blott en eller ett fåtal gånger om året (t. ex. i Ryssland den ^{28 februari}_{11 mars}, i Österrike—Ungarn den 1 maj och den 1 november).

Redogörelsen för de olika länderna afser blott aktiva arméens officerare och förhållandena under fred.

Att de särskilda ländernas befordringsföreskrifter blifvit återgifna med olika utförlighet och i viss mån i olika framställningsform, har berott på de inom militärstatistiska afdelningen tillgängliga källornas beskaffenhet.

Länderna äro upptagna i följande ordning och återfinnas å nedanstående sidor:

Norge	sid. 12
Danmark	” 12
Ryssland	” 13
Tyskland	” 15
Frankrike	” 16
Österrike—Ungarn	” 18
Schweiz	” 21
Italien	” 22
England	” 23
Öfriga länder, (Belgien, Holland, Rumänien, Amerikas Förenta stater)	” 24

Såsom prof på de i utlandet i allmänhet förefintliga tjänstebetygs- (kvalifikations- o. s. v.) listorna bifogas (se bilagan) en översättning af det för franska arméen fastställda »antecknings- (betygs-) bladet» (feuille de notes).

Norge.

Majorsbeställningar finnas blott vid fältartilleriet och ingenjörvapnet. Hvad här nedan säges gäller således hufvudsakligast befordran till öfverstelöjtnantsgraden.

1. Befordran sker *efter val med behörigt beaktande af tjensteåldern*.

2. Några *kompetensprof* finnas icke.

3. *Förslag* till besättande af möjligen ledigblifvande beställningar skola städe föreligga i arméstyrelsen ¹⁾. Förslagen, hvilka ingifvas af brigad-(vapen-) cheferna, omfatta 2—3 kaptener inom brigaden (vapnet), hvilka anses förtjente af befordran. Vid inträffande vakans afgifves af kommenderande generalen med stöd af de inneliggande förslagen motiverad hemställan om utnämning af någon viss af de föreslagna. Konungen utnämner sedermera på chefsens för försvarsdepartementet fördragning den han för godt finner.

Några slags *tjenstebetygslistor* finnas ej.

Danmark.

Majorsgraden förekommer ej i Danmark; befordran sker från kapten (ryttmästare) direkt till öfverstelöjtnant.

1. Befordran sker *efter val* bland kaptener (ryttmästare), hvilka ega minst 4 tjensteår i graden.

Som regeringen eger rätt att när som helst meddela officer afsked och sådan eger att, huru kort tid han än tjenat, komma i åtnjutande af pension, proportionel mot lönens storlek och tjenstetidens längd (derest han ej afskedats för brott eller sjelf vållat sin otjenstbarhet eller olämplighet), hafva oftast, innan den tid infaller, då befordran till öfverstelöjtnant för dem kan ifrågakomma, särskildt kroppsligt ofärdiga personer ur armén afskilts. Kaptener, som fyllt 52 år, befordras ej.

2. Särskilda *kompetensprof*, praktiska eller teoretiska, fordras icke.

3. Några särskilda *förslag* af samma beskaffenhet som i Sverige för återbesättande af inom öfverstelöjtnantsgraden uppkommen vakans afgifvas icke, utan befordringen eger rum på grundvalen af upprättade *avancementslistor*.

¹⁾ I Norge hemlighållas i regeln underdåniga framställningar, intill dess de blifvit af Konungen afgjorda.

Dessa uppgöras sålunda, att hvarje infanteribataljonschef, artilleri- divisions-, kavalleri- och ingenjörregementschef samt trängafdelnings- chef årligen för honom underlydande kaptener (ryttmästare) upprättar en befodringslista, »forfremmelse», hvilken derefter i tjensteväg ingifves till krigsministeriet. Hvarje mellanvarande myndighet till och med den kommenderande generalen skall till densamma bifoga sitt yttrande. Från krigsministeriet sändas alla befodringslistor tillhörande samma vapen till generalinspektören för detta. På grund af desamma upprättar inspektören en för hela vapnet gemensam avancementslista, hvilken insändes till krigsministeriet för att, som ofvan nämnts, tjena till ledning vid förefallande befodran.

I befodrings- (forfremmelse-) listorna meddelas uttalande om, dels huruvida vederbörande kaptan (ryttmästare) öfver hufvud taget anses egnad för befodran;

dels ock huruvida af de till befodran lämplige någon synes vara synnerligen egnad till avancement utom sin tur.

För det förra fallet betecknas lämpligheten med ettdera af vits- orden: »mycket lämplig», »lämplig», »tvifvelaktig» eller »icke lämplig». Såsom »tvifvelaktig» får icke någon betecknas det år, befodran för honom kan ifrågakomma.

I så väl det förra som det senare fallet skall vederbörlig bataljons- o. s. v. chef uttömmande motivera det omdöme, han om sina under- lydandes lämplighet för befodran uttalat, lemnande öfver enhvar af dessa en allmän karakteristik, med särskildt framhållande af den ifråga- varandes begåfning, helsotillstånd, uthållighet, syn och hörsel, anlag och intresse för tjensten samt hans förhållande i allmänhet i och utom densamma; om han specielt egnar sig för stabstjenst eller annan sär- skild befattning. Betecknas någon såsom »icke lämplig», skall upp- lysning bifogas, i hvad mån han anses kunna fylla den befattning, han innehar.

Högre myndigheter, som hysa från de lägre i ett eller annat afvikande åsigter, skola motivera desamma.

Ryssland.

Majorsgraden förekommer ej alls i Ryssland utan är närmaste grad öfver kaptan och ryttmästare vid armétrupperna öfverstelöjtnant och vid gardestrupperna öfverste. Hvad här nedan säges gäller så- ledes befodran till öfverstelöjtnant (vid gardet öfverste).

1. Befordran sker

a) *vid arméinfanteriet och armékavalleriet:*

på grund af särskild utmärkelse — 5 procent af befintliga vakanser;

på grund af tjänsteålder — 50 procent af återstående vakanser;

på grund af val — återstående vakanser; 20 procent af de vakanser, som tillsättas genom val, äro förbehållna officerare, som genomgått militärakademi;

b) *vid gardestrupperna* uteslutande på grund af tjänsteålder;

c) *vid arméartilleriet och arméingenjörtrupperna* efter tjänsteålder; $\frac{1}{4}$ af vakanserna förbehållas officerare, som genomgått militärakademi eller artilleriskjutskola för officerare.

För befordran (vid arméinfanteriet och armékavalleriet) erfordras:

a) att icke vara äldre än 50 år;

b) att hafva varit i aktiv tjänst minst 12 år;

c) att hafva tjenat i kaptensgraden vid befordran på grund af tjänsteålder minst 7 år och vid befordran på grund af särskild förtjänst eller val minst 3 och högst 8 år;

d) att hafva fört kompani (squadron) minst 2 år;

e) lämplighet i fysiskt, moraliskt och tjänste-afseende; samt

f) vederbörande befälhafvares tillstyrkan; särskildt vid kavalleriet dessutom

g) genomgående af officerskavalleriskolan.

2. Särskildt praktiskt eller teoretiskt *kompetensprof* finnes icke.

3. Vederbörande befälhafvares omdöme beträffande dem, hvilka uppfylla ofvanstående fordringar och sålunda kunna ifrågakomma till befordran, lemnas vid arméinfanteriet och armékavalleriet å de attestationsförteckningar ¹⁾, som årligen insändas af hvarje regementschef för att med påteckning af brigad-, fördelnings- och kårchef senast den $\frac{1}{14}$ januari inkomma till hufvudstaben ²⁾, hvarest de slutliga förslagen till befordran uppgöras. På dessa listor sker ock anteckning angående de kaptener (ryttmästare), som anses böra befordras på grund af särskild utmärkelse eller val. Ingen uppföres å slutligt förslag, som icke å attestationsförteckningen såsom allmänt vitsord erhållit minst »bra».

Vid de trupper, som icke tillhöra arméinfanteriet och armékavalleriet (gardet, generalstaben, artilleriet o. s. v.), upprättas icke särskilda attestationsförteckningar, utan uppgöras befordringsförslagen blott med ledning af namnrullorna.

¹⁾ Den i Finland använda översättningen af den ryska benämningen:

²⁾ Hufvudstaben bildar en afdelning af krigsministeriet.

Dylika *namnrullor* finnas inom hela armén upptagande alla officerare och angifvande ej mindre hvarje officers militära duglighet än ock hans enskilda förhållanden, karakter o. s. v.

För *Finland* gäller särskildt att till anställning vid de finska trupperna endast må befordras de som äro finska medborgare.

Tyskland.

1. Befordran till majorsgraden sker *efter tjensteålder*; dock med förbigående af dem, hvilka icke anses lämpliga. Då emellertid hvarje officer, som anses fysiskt olämplig eller som icke sköter sin tjänst nöjaktigt, antingen frivilligt afgår eller i annat fall tvingas att taga afsked, — hvarvid i allmänhet pension erhålles, så snart tjensteåldern öfverstiger 10 år — äro de mindre lämplige oftast redan borta, innan befordran till major för dem kan ifrågakomma, hvadan i de flesta fall det blir den äldste kaptenen (ryttmästaren), som befordras.¹⁾

Undantag från ofvanstående eger rum bestäffande flygeladjutanter, generalstabsofficerare samt officerare inom krigsministeriet, militärkabinettet, högre staber m. fl., hvilka anses böra befordras framför andra, »*vorzugsweise*», och hvilka vid majorsbefordran i allmänhet vinna 4 till 5 år.

2. Särskilda *kompetensprof* (praktiska eller teoretiska) finnas ej:

3. Särskildt *förslag* för majorsbefordran upprättas icke.

Befordran sker af Hans Maj:t Kejsaren på föredragning af chefen för militärkabinettet och uteslutande med ledning af de *tjenstebetygslistor*, »*Qualifikations-Berichte*», som till militärkabinettet inlemnas.

Det finnes tvenne slag af tjenstebetygslistor, nemligen de, som insändas till militärkabinettet hvar annat år och omfatta alla officerare; samt de hvilka insändas hvarje år och omfatta dem, som företrädesvis, »*vorzugsweise*», böra ifrågakomma till befordran.

¹⁾ Blir en officer vid befordran till major förbigången af en yngre, måste den förbigångne afgå. Detta gäller emellertid icke, då någon blir förbigången af en officer tillhörande dem, som företrädesvis, »*vorzugsweise*», böra befordras.

Utnämning till major har under de senare åren inom preussiska armén skett i medeltal efter 23 års officerstjänst; medellefnadsålder för med pension afgående kaptener har uppgått till omkring 41 år.

De förra listorna uppgöras af regementscheferna och med dem likställda chefer. De upptaga en fullständig beskrifning å hvarje officer inom regementet, hvilken beskrifning omfattar officerens såväl militära förmåga som hans karaktersegenskaper och enskilda förhållanden samt afslutas med ett uttalande, huruvida han är kompetent att sköta den befattning han innehar, hvarjemte angående dem, som kunna komma i fråga till befordran, utlåtande afgifves om deras lämplighet härför. Dessa listor insändas i tjänsteväg, hvarvid vederbörande brigad- och fördelningschefer bifoga sitt utlåtande om hvarje officer.

Det andra slaget af listor — upptagande de officerare, som »vorzugsweise» böra befordras — omfattar flygeladjutanter, generalstabs-officerare m. fl. (jfr punkt 1).

Befordringsvilkoren äro desamma såväl inom den preussiska som den bayerska och den sachsiska armén.

Frankrike.

1. Befordran till majorsgraden sker dels efter tjänsteålder dels efter val.

Halfva antalet majorsbefordringar sker efter tjänsteålder. För att förekomma, att olämpliga personer blifva befordrade, är stadgadt, att generalinspektören ¹⁾ vid den årliga inspektionen skall taga reda på, huruvida de kaptener, som kunna komma i fråga att befordras efter tjänsteålder inom loppet af ett år, anses kunna bestrida de åligganden, hvilka tillhöra majorsgraden. De som i detta afseende icke lemna erforderliga garantier blifva föremål för en särskild rapport. — För bedömande af frågan, i hvad mån afgång af ointresserade och för majorsbefordran olämpliga officerare eger rum, redan innan de nå så högt i graden, att befordran på grund af tjänsteålder kan ifrågakomma, må nämnas, att den franske officeren visserligen kan på grund af tjänsteduglighet afskedas, men att, då ej frivillig afgång före uppnående af en jämförelsevis hög åldersgräns medför rätt till pension, dylik afgång

¹⁾ Armékårchefen är generalinspektör för de trupper af infanteriet, som äro förlagda inom armékårsområdet. Specialvapnen äro delade i distrikt, "arrondissemens", för hvilka krigsministern årligen utnämner generalinspektörer bland vapnets generaler.

mera sällan eger rum. Genom aflemnande till kamrarna den 22 februari innevarande år af ett förslag angående införande af proportionella pensioner redan efter 20 års tjänstetid har krigsministern general de Gallifet härutinnan sökt åstadkomma en ändring.

Halfva antalet majorsbefordringar sker efter val bland dem, som tjänstgjort minst 4 år i kaptensgraden och hvilka blifvit uppförda på de befordringslistor, för hvilka redogörelse lemnas här nedan.

2. Särskildt *kompetensprof* är stadgad för dem, som befordras efter val. Dyligt prof är dock icke erforderligt för dem, som genomgått krigshögskolan eller som erhållit minst betyget godkänd, »bien», i den examen, som föregår befordran till kapten efter val.

Kompetensprovet utgöres af en skriftlig och muntlig examen, omfattande de militära och administrativa kunskaper, som erfordras i majorsgraden. Examen eger rum inför en kommission, sammansatt af generalinspektören eller hans ställföreträdare (ordförande), en öfverste eller öfverstelöjtnant ur vederbörligt vapenslag, en regementsofficer ur armékåren och en intendenturtjensteman. Generalinspektören förordnar medlemmarna i kommissionen och bestämmer, hvilka frågor, som skola besvaras. Svaren afgifvas utan tillhjälp af böcker, reglementen eller instruktioner.

Examen skall afläggas i följande ämnen:

a) tjänste- och manöver-reglementen, »instruction technique et manœuvres»;

b) fälttjenstreglementen, »service de campagne»; och

c) förvaltning, »administration».

Betyg uppsättas efter examens afslutande. Betygsgraderna äro: med beröm godkänd, »très bien»; godkänd, »bien» och försvarlig, »assez bien».

Betyget lemnas till den, som aflagt examen; en afskrift af det samma bifogas hans tjänstebetyg (se nedan¹).

3. *Upprättandet af befordringslistor* för dem, som föreslås till befordran efter val, tillgår på följande sätt:

Regements- och likställda chefer uppföra årligen på en förslagslista de officerare, som den sista december samma år uppfylla för befordran stadgade tjänsteålders-vilkor (för majorsbefordran 4 år, se ofvan)

¹) I en uppsats i »Journal des sciences militaires», juli 1899, sid. 136, säges, att med få undantag alla de kandidater, som framställt sig till examens undergående, erhålla godkänt betyg, i allmänhet af lika beskaffenhet.

och som synas honom lämpliga för befordran utom tur. Kandidaternas tjänstebetyg (se nedan), straffregister m. m. bifogas. Kandidaterna uppföras efter tjänsteålder, men regementschefen angifver den ordning, i hvilken han finner dem böra ifrågakomma till befordran. På förslagslistorna anteckna brigad- och fördelningschefer sina omdömen om kandidaterna och uppföra, om anledning dertill förefinnes, ytterligare de namn, hvilka de anse böra å densamma förefinnas.

Vid de årliga inspektionerna framställas kandidaterna för generalinspektören, hvilken, sedan de kandidater, som skola underkastas examen, genomgått denna, stadsfäster förslagslistornas utseende hvad beträffar infanteriet; för specialvapnen sker detta i samråd med vederbörande vapeninspektör.

Med ledning af dessa förslagslistor uppgöras sedermera särskilda förteckningar öfver dem, som föreslås att uppföras på befordringslistorna. Dessa förteckningar, hvilka få upptaga blott det antal, som för hvarje armékår o. s. v. blifvit särskildt bestämdt, uppgöras af särskilda klassificeringskommissioner, »commissions de classement», äfven benämnda vapenkommissioner, »commissions d'armes».

Sådana vapenkommissioner finnas för infanteriet: 1 per armékår; för specialvapnen: 1 per vapenslag, gemensam för hela armén.

Infanteriets vapenkommissioner bestå af armékårchefen och underlydande fördelningschefer; specialvapenkommissionerna af vederbörligt vapenslags samtliga generalinspektörer.

De sålunda uppgjorda förteckningarna insändas till krigsministern, som med ledning af desamma uppgör årets befordringslistor, hvilka listor derefter offentliggöras och ligga till grund för befordringarna.

Tjänstebetyg (egentligen antecknings- (betygs-) blad, »feuilles de notes») ¹⁾ upprättas årligen af regements- och likställda chefer i 2:ne exemplar, hvaraf det ena stannar hos regementschefen och det andra insändes till armékårchefen. De som ingifvas till sistnämnda chef förses med påskrift af brigad- och fördelningschefer. — Bilagan angifver utseendet och hufvudinnehållet af ett dylikt anteckningsblad.

Österrike-Ungarn.

1. Befordran till majorsgraden eger rum *efter tjänsteålder* bland dem, som anses lämpliga och blifvit godkända i det föreskrifna kom-

¹⁾ Dessa äro hemliga; ej heller den officer, för hvilken tjänstebetyget gäller, eger rätt att få del af dess innehåll.

petensprovet; dock kan befordran undantagsvis ske *utom tur* för att belöna utmärkta förtjenster ¹⁾.

Redan innan kaptenerna hunnit den tidpunkt, då de böra aflägga kompetensprovet, har en utgallring skett, dels på grund af att dylikt prof, genomgående af den s. k. kårofficersskolan, (sedan år 1894) erfordras äfven för kaptensbefordran, dels genom afskedande af de tjensteodugliga. Afskedandet tillgår så, att regementschefen anmäler vederbörande officer till erhållande af afsked, hvarpå en nämnd, »Superarbitrirungs-Commission», under ordförandeskap af en general efter företagen läkareundersökning pröfvar förhållandet. Befinnes den ifrågasvarande officeren tjensteoduglig, erhåller han afsked. Har den afskedade varit i tjenst 10 år, tilldelas han en pension, i allmänhet uppgående till $\frac{1}{3}$ af lörens belopp; för hvarje tjensteår ökas pensionen med en viss summa, så att den efter det 40:de tjensteåret uppgår till lörens fulla belopp.

2. Det särskilda *kompetens-* (majors-) *prof*, hvarom ofvan talats, skall afläggas af samtliga kaptener, som icke genomgått krigshögskolan, och är anordnad på följande sätt:

Inför en kommission, som årligen sammanträder i Wien, inkallas genom rikskrigsministeriets försorg det erforderliga antalet kaptener. Härvid inbeordras:

a) dels de äldre kaptener, hvilka stå näst efter dem, som förut aflagt majorsprovet;

b) dels yngre kaptener, hvilka anses böra ifrågakomma till befordran *utom tur*.

De under a) nämnda måste ega vitsord om lämplighet i allmänhet för befordran inom sitt vapen; på grund deraf måste de dels genom sina karaktersegenskaper och den förmåga de visat uti trupptjensten hafva ådagalagt, att de med god påföljd kunna föra ett bataljons- eller motsvarande befäl, dels besitta nödig kroppslig helsa och spänstighet, så att ett längre kvarstående i aktiv tjenst kan förutsättas.

De under b) nämnda skola fylla ofvanstående vilkor samt derjemte i afseende på karakter, begåfning, omdömesförmåga och duglighet i den praktiska tjensten hafva visat sig synnerligen framstående och af alla sina förmän befunnits förtjenta att särskildt gynnas.

Omedelbart före inkallandet inför den ofvan nämnda pröfningskommissionen bör majorsaspiranten hafva varit i en minst tvåårig

¹⁾ Befordringarna *utom tur* lära dock stundom hafva uppgått till 25 % af hela antalet.

oafbruten tjenstgöring vid trupp för att gifva vederbörande tillfälle att bedöma hans praktiska duglighet.

Inkallandet eger rum i trenne grupper. För hvar och en af dessa är anslagen en tid af 6 veckor (före 1898 endast 3 veckor) för provvets afläggande¹⁾.

Pröfningskommissionen är omedelbart underordnad rikskrigsministeriet. Den består af en högre general såsom ordförande, en general och en regementsofficer från generalstaben samt en regementsofficer från hvardera af de tre hufvudvapenslagen såsom medlemmar. Ordföranden och regementsofficeren af generalstaben äro för längre tid förordnade af kejsaren, öfriga medlemmar beordras för tillfället af rikskrigsministern.

Kommissionen har till uppgift att bedöma:

huruvida aspiranterna besitta de för en regementsofficer oundgängligen erforderliga teoretiska kunskaperna, om de rätt hafva fattat andan och sammanhanget uti gällande taktiska och organisatoriska föreskrifter samt om de förmå uttrycka sina tankar klart och bestämdt såväl skriftligt som muntligt; samt

huruvida aspiranterna äro kompetenta att leda de yngre officerarnas undervisning och utbildning.

Medlen för bedömandet bestå i öfningsarbeten, hvilka omfatta

1. Muntlig och skriftlig lösning af taktiska uppgifter såväl inomhus som å fältet.
2. Författandet, »Stellung», af taktiska uppgifter och uppgörande af plan för taktiska öfningar enligt gifna förutsättningar.
3. Ledning af taktisk-applikatoriska öfningar, »Besprechungen», för yngre officerares undervisning med tillhjälp af karta eller krigsspelsmateriel.
4. Ledning af ett krigsspel för yngre officerare.

All formlig examen är utesluten; det hela är anlagdt på att gifva aspiranterna tillfälle att visa, huru de tillämpa sina kunskaper.

För den pröfning, som företages med kaptener af generalstaben, genistaben, samt de artillerikaptener, som eftersträfva att användas i vissa befattningar, gälla särskilda föreskrifter.

¹⁾ Dessutom skola samtliga majorsaspiranterna under en tid af en vecka vistas vid arméskjutskolan vid Bruck an der Leitha i och för undervisning i skjutväsende (för att erhålla kännedom om nyheter på detta område). Artillerikaptener skola derjemte genomgå artilleriskjutskolan.

3. *Förslagen* till majorsgraden upprättas inom rikskrigsministeriet på grund af dit insända *qualifikationslistor*¹⁾ och utfallet af vederbörliga pröfningar. En kommission under rikskrigsministerns ordförandeskap afgör, hvilka af de dertill i qualifikationslistorna föreslagna skola befordras utom tur.

Qualifikationslistor skola årligen upprättas för hvarje officer; de skola skildra officerens karakter, duglighet, kunskaper och öfriga egenskaper samt tjänsteförrättningar och lämplighet för befordran. Af desamma finnas tvenne exemplar, af hvilka det ena förvaras vid vederbörligt truppförband, det andra vid rikskrigsministeriet. För en regementsofficersaspirant vid t. ex. infanteriet skall en sådan lista författas af regementschefen i samråd med bataljonscheferna. Brigad- och fördelningschefer påteckna derefter sitt omdöme.

Schweiz.

1. Utnämning till major sker — i vissa fall af vederbörande kantonstyrelse, i andra fall af förbundsrådet — *uteslutande efter val* bland de skickligaste, hvarjemte i allmänhet fordras att hafva varit kapten (ryttmästare) i minst två år; men för öfrigt tages icke hänsyn till tjänsteålder.

För att kunna väljas till major fordras (utom vid kavalleriet) intyg om nöjaktig skicklighet, hvartill kommer:

vid infanteriet: att hafva tjänstgjort såsom kapten i en rekryt-skola (45 dagar) eller i en repetitionsöfning (16 dagar) samt dessutom i en centralskola (42 dagar);

vid kavalleriet: att hafva tjänstgjort såsom squadronschef i minst tvenne repetitionsöfningar (10 dagar) samt

vid artilleriet: att hafva tjänstgjort såsom kapten under minst två år.

Intyget om nöjaktig skicklighet utfärdas af vapnets inspektör, »Oberinstruktor».

2. Det står inspektören fritt att före utfärdande af nämnda intyg om skicklighet anställa en pröfning (Verordnung betreffend Ernen-

¹⁾ Qualifikationslistorna äro hemliga, men hvarje officer har rätt att få del af de anteckningar, som gjorts för honom.

nung und Beförderung von Offizieren und Unteroffizern af 24. april 1885 § 41.)

3. Mot slutet af hvarje år infordra de enskilda vapnens inspektörer af respektive regementschefer *befordringsförslag*, hvilka insändas till inspektörerna genom vederbörande högre befälhafvare, som dervid foga sitt utlåtande öfver förslaget.

Inspektörerna ega att med stöd dels af de inkomna förslagen, dels af de utfärdade intygen om skicklighet uppföra så många kompetenta på det slutliga befordringsförslaget, att ej blott vakanserna kunna fyllas, utan att derjemte för den valberättigade myndigheten möjlighet finnes att välja bland de framställda kandidaterna.

Italien.

1. Befordran till major sker *efter tjänsteålder* bland dertill lämplige kaptener, som innehåft denna grad i minst 4 år.¹⁾

Undantagsvis kan befordran ske utom tur på grund af krigsbedrifter, särskilda tjänster för statens bästa eller synnerligen ovanlig duglighet.

2. Särskilda *kompetensprof* erfordras icke; majorspröfningen är tvärtom numera afskaffad. Ett reglemente af den 19 maj 1898, hvilket innehåller bestämmelser för befordringslagens (af den 2 juli 1896) tilllämpning, framhåller nemligen, att dylika prof i allmänhet kunna anses obehöfliga, då för hvarje officer föras personalanteckningar (se nedan), omfattande icke blott vederbörandes praktiska duglighet och teoretiska kunskaper, utan äfven hans personliga egenskaper, hans karakter, uppförande, kroppskonstitution, affärer m. m. Reglementet påpekar dock, att dylikt prof kan vara af behovet påkalladt i det fall, att en officer genom kommendering en längre tid varit undandragen sina direkt öfverordnades iakttagelser.

3. En för hvarje vapen årligen tillsatt kommission uppgör med ledning af upprättade tjänsteranglistor och beroende på antalet vakanser *förslag till årets befordringar*.

Dessa förslag insändas till en öfverkommission, »*commissione di grado superiore*», hvilken om hvarje å förslagen upptagen kandidat

¹⁾ De, som förbigås vid befordran ställas på förbättring, afskedas med pension eller användas i särskilda befattningar.

skall uttala sitt »lämplig» eller »icke lämplig». Erhåller en kandidat det senare vitsordet, befordras han ej.

Tjenstebetyg (egentligen personal-anteckningar, »note caratteristiche»), skola, i enlighet med hvad ofvan blifvit sagdt, finnas för alla officerare; desamma tjena till ledning vid befordringskommissionernas arbeten.

England.

1. Befordran sker i regel *efter tjensteld* (såvida ej mot den äldsta finnes något särskildt att anmärka); dock skall kapten hafva tjänat minst 6 år såsom sådan och godkänts i nedannämnda prof, innan befordran till major får ifrågakomma. *Efter val* befordras endast ett mindre antal (cirka 15 per år)¹⁾

Personer, som genom dåliga ekonomiska omständigheter eller mindre goda karaktersdrag befinnas olämpliga att såsom officerare kvarstå, anses förpligtade godvilligt afgå ur tjensten eller tvingas de härtill, och kunna de således ej till majorer ifrågakomma. Det frivilliga afgåendet ur tjensten underlättas af att årlig pension eller ock en gratifikation (ett penningebelopp en gång för alla af i allmänhet betydande belopp) erhålles efter jemförelsevis kort tjenstetid (12—15 år).

Befordran sker vid infanteriet och kavalleriet i allmänhet inom regementet. Vid artilleriet, ingenjör- och trängtrupperna inom vapnet.

2. Det *kompetensprof* för vinnande af majorsgraden, hvarom ofvan talats, är af dels teoretisk, dels praktisk art och omfattar:²⁾

- a) inre tjenst, disciplin, administration; packning o. d.; lägertjenst;
- b) exercis- m. fl. reglementen (teoretiskt och praktiskt genom förändret af trupp såväl å exercisfältet som i terrängen);
- c) militära rättegångsväsendet, krigslagar;
- d) fältbefästning, kartritning, taktik (teori och praktik);
- e) eget vapenslags organisation, utrustning o. s. v. i fred och fält.

Den praktiska delen af profvet eger i allmänhet rum å lägren vid Aldershot eller Curragh (Irland); dervid skall den som profvas, bland annat, såsom befälhafvare för ett detachment lösa en honom förelagd uppgift.

¹⁾ Oafsedt befordran till majorsgrad med lön på stat erhåller hvarje kapten, som genomgått majorsprofvet, efter 20 års officerstjenst *rang* såsom major.

²⁾ Enligt en äldre källa tillkommer det infanterikaptenerna att äfven visa prof på nöjaktig färdighet i ridning.

De officerare, som genomgått krigshögskolan, undergå blott den praktiska delen af profvet.

För att i profvet kunna godkännas skall kapten hafva nått minst 50 procent af sammanlagda högsta pointsiffran i alla ämnen. Ingen, som ej tjenat minst 2 år i kaptensgraden, får anmäla sig till undergående af prof.

Öfriga länder.

Belgien.

Angående befintligheten af särskildt majors-prof i detta land har någon upplysning genom de inom militärstatistiska afdelningen befintliga källor ej kunnat erhållas; af dessa källor framgår endast, att kompetens-prof erfordras för befordran till 1. klass kapten. Enligt uppgift af en svensk officer, som varit beordrad att tjenstgöra inom belgiska armén, eger emellertid en pröfning rum äfven för befordran till major. Denna pröfning är uteslutande af praktisk art och består (för infanterikapten) uti förande af bataljon såväl på exercisfältet som i terrängen till lösande af en viss uppgift. ¹⁾

Holland.

Inom militärstatistiska afdelningen har ej påträffats någon föreskrift, angifvande befintligheten inom holländska armén af kompetens-prof för befordran till major.

Rumänien.

Enligt från detta land tillhandakommen upplysning kommer den pröfning för majorsbefordran, som hittills egt rum, att från och med nästa år upphöra.

¹⁾ Huruvida denna pröfning är föreskrifven eller blott beror på praxis, har af den ifrågavarande officeren ej kunnat uppgifvas.

Nordamerikas Förenta stater.

Kompetensprof, hvilka emellertid synas vara af uteslutande teoretisk natur, förekomma såsom vilkor för befordran såväl till löjtnant och kapten som till major; dessa prof afläggas inför en kommission, i hvilken ingå äfven 2 läkare, hvilka det tillkommer att pröfva de till befordran ifrågasattes fysiska duglighet.

Stockholm den 16 mars 1900.

M. BLOMSTEDT.

Afdelningschef vid generalstabens militärstatistiska afdelning.

(Franska armén.)

Bilaga (se sid. 13 och 16).

Blad för anteckningar rörande.....

<p>Född i den</p> <p>Gift i år; barn: (Ungkarl, enkling, frånskild)</p> <p>Kom i tjänst den såsom <i>Befordringar</i> (data):</p> <p>Tjensteår den 31 december: år månader dagar</p> <p><i>Fälttåg</i>, sammanlagdt antal: från till</p> <p>..... från till</p> <p><i>I krig erhållna sår:</i></p> <p><i>Bedrifter. Omnämmande på armé- dagorder.</i></p> <p><i>Franska och utländska dekorationer</i> (data)</p> <p>Skola . Utgick n:r af</p> <p>Skola . Utgick n:r af</p> <p>Genomgått krigshögskolan (pourvu du brevet d'état = major) den</p> <p><i>Skador ådragna i tjänsten.</i></p>	<p>Ålder: år månader:</p> <p>Längd: 1 m mm.</p> <p>Kroppskonstitution och helse:</p> <p>Synförmåga:</p> <p>Begåfning:</p> <p>Omdöme:</p> <p>Karakter:</p> <p>Uppfostran:</p> <p>Uppförande och moral:</p> <p>Hållning:</p> <p>Allmän bildning; skolbetyg { omnämnas.....}</p> <p>Utländska språk:</p> <p>Läser, talar eller öfversätter { språket med eller utan lexikon</p> <p><i>Allmän duglighet.</i></p> <p>Att gå i fält:</p> <p>Vid bergsmanöver:</p> <p>Till generalstabstjänst:</p> <p>Till truppföring:</p> <p><i>Särskild duglighet.</i></p> <p>I den tjänst han innehar:</p> <p>Till förvaltningsgöromål:</p> <p>Till olika befattningar inom { vapenslaget</p> <p>Till särskilda uppdrag (skolor, { topografiska arbeten, remonte- ring, rekrytering, m. m.)</p> <p>I ridning. Angifves hur han { rider och hur han är beriden}</p> <p><i>Särskilda uppdrag:</i></p>
---	--

Anteckningar till ledning vid ifyllandet af ofvanstående:

Anmärkning 1. Formuläret fastställt genom instruktionen för de årliga generalinspektionerna af den 25 januari 1900, § 26.*Anmärkning 2.* På bladets omstående sida teckna regements- och högre chefer sitt omdöme om den ifrågakvarande officeren.